

Бурят-Монголой УНЭН

(П(б)-гэй Бурят-Монголой Обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведай ба ВКП(б)-гэй Улан-Удын Горкомойн орган.

№ 99 (3510)

МАЙН
19
СРЕДА
1948 он

Сар 20 мүнгөө

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

НЭГЭДЭХИ НЮУРТА:

Господин Уоллесэй нээмэл бэшэгтэ Н. В. Сталийн харюу.
Израилин гүрэнэй гадаадын хэрэгүүдэй Министр ба СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй Министрын хооронд тэргэмжэ нүүнэ абалсалга. Гадаадын Хэрэгүүдэй Министр. БМАССР-эй Верховно Соведай Президиумэй Указ.
ХӨӨРДОХИ НЮУРТА:
Саянтынд газарай полесой хүдэмжэ.

ГҮРБАДАХИ НЮУРТА:

Г. Дамзиков. Р. Бимбаев.—«Гүрбэлхэ Сойхто». Греческа патриотуды ажама байһанда эсэе габилга. Советска правительство мэдүүлгы.

ХАЛУУНААР ХЭМЖЭЛЭЙ:

Грещехи фашистска агууршдаг ажиэнь мэдүүлхэл.
ДҮРБЭДЭХИ НЮУРТА:
В. Беримор.—Дизентеря үбшэтай хэмсээ.
Шэнь еврейска гүрэнэй совосотгоболотой лашарамлан хөгдөлөн официалньа американска мэдүүлгэ.

Ажалшан зоной ажабуудалай хэрэглэмжэнүүд тухай партийна организацинуудай оролдолго

Ажалшан зоной ажабуудалай материално-ажайбуудалай талаар хангана асуудал гэжэ партина организацинуудай анхарал болбол халуундалга. Центральна Комитет болбол хүдэмжлэшэд ба албаагшдай культурна-ажайбуудалай хэрэглэмжэнүүдэ сэхэ хангана еботой байһан ажахын, советска ба профсоюзна органиудай ажабуудала халаа партина обкомуудай, горкомудай, райкомудай ба предприятинуудтай партина организацинуудай булармагуй хяналта дото тэргэмжэ байха еботой гэжэ эринэ. Партина организацинууд хэдэ ажайбуудалай предпринимудай ажахын хүтэлбэрилэгшэдые холижо шадахагүй ба холижо еботой байһандаа али тэргэмжэ болбол советска ба профсоюзна органиудай аппаратудай бэлдүүлхэ сэхэ уламжундые өөр дээрэ ажама шадахагүй ба ажама еботой байһан. Гэбэшэ партина организацинууд болбол культурна-ажайбуудалай өмхи зурган бүхэнэй жэмшээтэ байһан хүдэмжлэшэ хангалтын тула политическэ хүдэмжлэшэ ба хяналтын хүүрэн арга-боломжотой байһа.

Хяналта хэхи тула хэрэгтэй байһан мэдэхэ хэрэгтэй. Тухидээ мэдэхын тула—ажалшан, советска ба профсоюзна органиудай хүдэмжлэшэ үзэр бүри оролсожо, тэднэртэ тулалжа байха, тэднэртэ тулалжа, парти ба правительствын директивүүдэ ба нутагай партина органиудай шийдхэбэрилэгшэдые тэднэртэ хүүрэлтэ болгохо ябадалые шалгажа байһа хэрэгтэй. Хяналта хэхи тула—хүдэмжлэшэ олонитын гүн дунда орох, тэрэнэй хэрэгжэмжэнүүд ба эрлэтнүүдэ мэдэхэ хэрэгтэй. Хяналта хэхи тула—олонитын үгэ ханганууды анхаралтайгаар дуулаха, ажалшан арадэ ажабуудалай талаар хангана ябадала советска ба профсоюзна органиудай хүдэмжлэшэ байһан дүтгэлдүүдэ шүүмжэлэлдэ анхаралтайгаар хандаха хэрэгтэй. Хяналта хэхи тула—ажалшан интэресүүдэ хабаатай бүхы хэрэгүүдэ болшевистска сэдхэлтэйгээр хандаха хэрэгтэй. Хяналта хэхи тула—хүдэмжлэшэ ажалшан ажабуудалай хэрэгжэмжэнүүдэ мэдэхэ, ажалшан ажабуудалай үнэн зүб гомононууды ба тэднэй дуралгалнууды, культурна ажабуудалай үсэвинууды хайжаруулаха талаар, тэднэртэй зүбшл ба үүсхэлүүдэ анхаралда абаха хэрэгтэй.

Зарим ажахын ба партина хүдэмжлэшэд ажабуудалай асуудалнууд хандахада хооронд шалгы асуудал гэжэ хандага байһан баримтэ хэрэгтэ партина бэлтгэл хандаһан ябадалагай тайлбарлажа болохо байна. Жэмшээлдэ хэдэ хэдэн предпринимудай хүтэлбэрилэгшэд байһан гэрнүүдэ, банинууды, столоннууды, магазиннууды хэргэн болбохо ба бариха ябадалы бүлгийн ээлжэлдэ гаргана гэжэ Петрозаводскто бэшлэнэ. Город хот гэрнүүдэ тон мугаар зайлбарилна, хэдэн олон гэрнүүдэй оройһоо дундаа гэжэ Свердловскто мэдэсэлэнэ. «Прадник» уншгад болбол зарим гөрүүдэд культура худалдаа наймадан үшөө хайжаруулахагүй байһаар гэжэ редакцида бэшлэнэ.

Хэрбээ ажалшан культурна-ажайбуудалай үсэвинууды саамна хайжаруулахын түлөө нутагай партина организацинуудай большевистска эрлэтэйгээр оролдоо хэдэн, нимгэнүүд ба өнө мэтэн дутагданууд түргэн усалхага аайһандан хэжэг түржэ болохо гэжэ аайһан. Хүдэмжлэшэд ба албаагшдай ажабуудалай хэрэгжэмжэнүүд тухай анхарал болбол хүдэмжлэшэд ажал хүдэмжлэшэе гаража өмхө ябадалы өгсөөсөө, ажалай бүтээсэ дээрнүүлхэ, манай ажайбуудалай бүхы хүдэмжлэшэ сазмачин хайжаруулаха ябадала зайлашагүй үнэсэл болоно. Ажалшан арай ажабуудалай хэрэгжэмжэнүүд тухай анхарал халаа табанжалэй шөнө шөнө амжалтануудай түлөө анхарал мүн болоно.

Господин Уоллесэй нээмэл бэшэгтэ И. В. СТАЛИНАЙ харюу

Гурбадхи партинаа США-гэй президентдэ кандидат господин Уоллесэй Нээмэл бэшэг хадаа уласхоорондын хани харилсаанууды залруулаха ба демократиче хангана ба эб найрамдалы батдаха зорилготойгоор бүлгэй үедэ гаргалдан хэдэ хэдэн политическэ документүүд сооһо үлэмжэ шуухала документ мүн болоно гэжэ би ханамэ.

Господин Уоллесэй Нээмэл бэшэг хадаа уласхоорондын байдалы хайжаруулаха хүсэлэн тухай, СССР ба США-гэй хоорондох арсалданууды эб найрамдалай еһоор залруулан хангана хүсэлэн тухай, тинмэ арсалданууды залруулан хангана тулада замууды бэдэрхэ гэгэн хүсэлэн тухай юрын деклараци бэшэ гэжэ тоолоноб. США-гэй правительствын майн 4-эй мэдүүлгын ба СССР-эй Правительствын майн 9-эй харюугай дутуу дундайн юуб гэхэдэ, советско-американска арсалданууды залан забаруулаха хүсэлэн тушаа декларацинаа сааша ошоогуй байна.

Нээмэл бэшэгтэй шуухала удхашанарын юуб гэхэд, тэрэ хадаа деклараци хэлээр хизарлануугай, харин улан сазша, урагшаа ехэ алхам хэжэ, СССР ба США-гэй хоорондын арсалданууды эб найрамдалай еһоор залан забаруулаха тодорхой программа үгэнэ.

Господин Уоллесэй Нээмэл бэшэг арсалдануудай бүхы асуудалнууды барандан тодорхойлно гэжэ хэлжэ болохогүй байна. Тэрэшлэн Нээмэл бэшэгтэй зарим найруулганууд ба комментарийнууд хайжаруулахаар бэшэ гэжэ хэлэхын аргагүй. Гэбэшэ, гол шаруугай энэндэ бэшэ байна. Гол шаруугай ямар юумэндэб гэбэл, господин Уоллес болбол арсалданууды эб найрамдалай еһоор залан забаруулаха тодорхой программа үгэнэ, СССР ба США-гэй хоорондох арсалдануудай үндэһэн гол асуудалнуудай тодорхой дуралгалнууды оруулаха гэгэн нээмэл ба үнэн сэхэ хэдэлгэ өөрынгөө бэшэг соо гарганан байха юм. Эдэ дуралгалнуудын бүтэднэй мэдээжэ гэгээлэ эбсэргэлтэе бүтэднэйгээрэ болуулха тухай ба атомна ээсэгыс хө.

1948 ОНОЙ МАЙН 17.
МОСКВА.

Израилкин гүрэнэй гадаадын хэрэгүүдэй Министр ба СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй Министрын хоорондо телеграмманууды абалсалга Гадаадын Хэрэгүүдэй Министрэтэ

Москва

Палестинин еврейүүдэй хунгагамал, түлөөлэгчтэй организацинуудай гешүүдэ бүриднэй Еврейска гүрэнэй Национальна Совет британска мандалай болээр Унгаринтэй лашарамлан Уэстдээр, майн 14-дэ сугларһан, ООН-эй Генеральна Ассамблеин 1947 оной ноябрин 29-эй резолюцион еһоор Израилин гүрэн гэжэ хойшодоо нэрлэгдэжэ байха бээ даанги еврейска гүрэнэй Палестинида байгуулагдан тухайда Танда мэдээсэхэ хубитгай байһаб гэжэ зуураа, Танай Правительствоын мэдэрэмжэд өнөн тухай хургалые гуйнаб. Учредительна Суглаагаар 1948 оной октябрин 1-нээ хойно бэшэ зохиогдох «Сотой конституцион Ундэһэн дээрэ хуулига еһоор хунгагаха гүрэнэй органиудай байгуулагдатарын мүнөөнэй Совет болбол гүрэнэй сар зуурын совет боложо ажал-ябуугаа хэжэ ба тэрэнэй гүрбэлхэдэй органинь хадаа Израилин гүрэнэй сар зуурын правительство болохо юм гэжэ Совет шийдхэбэ. Бүхы оронуудта таранги ажабууша байһан еврейүүдэй иммигранцида гаража ерэхын тулада израилин гүрэнэ нэгдэндэй байха гэжэ, орон соо ажабууша байһадай бүхыдөө ажлалта байдалай принципүүд дээрэ өнө гүрэн Ундэһэһэн байха гэжэ, Ундэһэһэн шажан шүтэлэй ба эрэ эмнэн илгаагүйгээр бүхы гражданинуудай социальна ба политическэ талаар хүсэд, тэгшэ байдалы өнө Израилин гүрэнни ба тэрэнэй сар зуурын правительствы хуулига еһоор мэдэрхыс Советска Социалистическа Республи.

Амгалан тайбан ажабуудалаа бусажэ арад, тини гражданинуудай хизааргүй ба тэгшэ эрхүүдэй үндэһэн дээрэ болон тус гүрэнэй сар зуурын ба сар Уржэлжин правительствына органиудта хүсэд түлээлэгын үндэһэн дээрэ харьяата ажаллаараа тэрэ гүрэнэй хургалтада тулалжые урлалан Совет болбол Израилин гүрэнэй бүхы ажабуушагтаа—арадуудта хандаа. Совет болбол тэрэшлэн бүхы хүршэ аруудта ба тэднэй арадудта эб найрамдал тогтоохы дуралдажа, нитын ажана амгалан байдалай түлөө Израилин гүрэнтэй суг хамта ажаллахань урина.

Израилин гүрэнни ба тэрэнэй сар зуурын правительствы хуулига еһоор мэдэрхыс Советска Социалистическа Республи.

Моше Шертон, Израилин правительствын гадаадын хэрэгүүдэй Министрэтэ

Тель-Авив

«ООН-эй Генеральна Ассамблеин 1947 оной ноябрин 29-эй резолюцион еһоор бээ даанги Израилин гүрэнэй Палестинида байгуулагданнине союзноһоной тулайда СССР-эй Правительствода мэдэсэлэн ба Израилин гүрэн болон тэрэнэй сар зуурын правительствыне Советска Социалистическа Республикануудай Союзай Советска Правительство хадаа еврейска арадай өөршгөө эрхэтэ гүрэнжэ байһаар тэсгэрлэгэе абайһан мэдэсэлэнэб. Израилин гүрэнни ба тэрэнэй сар зуурын правительствы хуулигаар мэдэрхыс еврейска арадай өөршгөө эрхэтэ гүрэнжэ байһаар тэсгэрлэгэе абайһан мэдэсэлэнэб. Израилин гүрэнни ба тэрэнэй сар зуурын правительствы хуулигаар мэдэрхыс еврейска арадай өөршгөө эрхэтэ гүрэнжэ байһаар тэсгэрлэгэе абайһан мэдэсэлэнэб. Израилин гүрэнни ба тэрэнэй сар зуурын правительствы хуулигаар мэдэрхыс еврейска арадай өөршгөө эрхэтэ гүрэнжэ байһаар тэсгэрлэгэе абайһан мэдэсэлэнэб.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: 1947 ондо бүхы аймаг дотороо шэнисын ургаа суглуулжа абаха түсэбөө 17,7 процент хүрээр үзүүлэн дүүргэ ябадалы өөршгөө хүдэмжлэшэ ханганан Баргажамай аймагай ажалшдай депутатуудай аймагай Советэй Гүйсэдкомой түрүүлгэшэ Эрдышев Даша Эрдышевич.

БМАССР-эй Верховно Соведай Президиумэй УКАЗ

Нүхэр В. Р. Баяновэ БМАССР-эй Элүүрые хамгаалха Министрээр томилхо тухай

Нүхэр Вера Ринчиновна Баяновэ БМАССР-эй Элүүрые хамгаалха Министрээр томилхо.
БМАССР-эй Верховно Советэй Президиумэй түрүүлгэшэ Д. ЦЫРЕМПИЛОН.
БМАССР-эй Верховно Советэй Президиумэй секретарь В. ОСТРОВСКАЯ.
Улан-Удэ город, Советүүдэй Байшан, 1948 оной майн 15.

Сэлэнгынхидэй уряачаар

Фермэ шадарай участок эмхидхэбди

Болхоно малалжалай агаг шэмэе бүхы хэмжээгээр дээрнүүлхэ гэгэн ВКП(б)-гэй ЦК-гэй февральска Пленумтэй түүүхэтэ тогтоолой эрилтые бэлдүүлхэ ябадалай гол нүхэсэл хадаа агуу малдаа төжөөлэй бата бехи баа байгуулаха мүн болоно. Тинмэл хэдэн, Сэлэнгын аймагай Барг Марсын нэрэмжэтэ колхозой бүтэеэ-товарна үүлгэртэ фермын хүдэмжлэшэд фермэ шадарай участок эмхидхэхэ тухай үнэтэ үгсэл гаргаба.
Манай фермын хүдэмжлэшэд сэлэнгынхидэй уряачы халуунаар хэмжээл, тэднээ үлгэр жэмшэ абажа, фермэ шадарай участок эмхидхэбэ. Тэрэ участок дээрэ 5 гектар турпенс, 2 га зеленко, нэгэ га харталха тарихадни. Фермын хүдэмжлэшэд өнө тарилтаа тус тусга хубаарилан абаат, тэрэнэй хойноһоо харуулаха байна.

Фермэ шадарай участоһаа хураан юрпенлодой ургасые үхэр малдаа үбэ болоомонтой тааралдуулан хоёод, адуу-хадэмнай тэднэй агаг шэмэ нилээдгүй дээрнэлхэ ба үбэдөө тобир гарганаар өндө орохо байһанинь мэдэжэ. Тинмэл хадаа, билэнэр фермэ шадарай участоһаа үндэр ургаса хураахын түлөө социалистическа мүрьсөөндэ өбтэйгээр оролсог бди.
С. Маленых,
Иволгын аймагай XVIII партсездын нэрэмжэтэ колхозой МТФ-ө даагша.

охиоо... р, Пра... хрйш... батлан... ехосол... гуудал... де Пра... ду» х... шовя... ика т... т боло...

Греческэ патриодууды алажа байханда эсэс табиха!

Шье зэмэгүй хүнүүдэй улаан шу...

Бидэнэр, советскэ архитекторнууд...

Хашалта хашалта хэжэ байдагга...

СССР-эй Министруудай Советэй дэргэдэх...

„Гурбадахи сохилто“

КИНО

„Гурбадахи сохилто“ гэжэ уранхайханай-документальна кинофильмыг Улан-Удэ...

Фильмын зохиогтод сценарист А.Первнецев, режиссер П.Савченко галшад Эсэгэ ороншо...

Статистика стратегическа түсөөлэй гайтамшаг сэмэргэринийн, советскэ стратегин, советскэ сэрэгэй искусствын бусуудай...

Хэрбээ немецүүд Крымгээ намнанал хаюулаад байбал...

Гурбадахи сохилто хэжэ Сталинскэ түгхэтэ түсөө зохиогдожо байгаа.

Крымгэй түлөө тулалдаан улам улам үрэгдэжэ байна.

Тялгэжэ, немецүүд Крымгэ хаагаа, удаауулан хойто ба зүүн талаанын хүсэтэй шантаар сохижо...

Украинскэ дүрбөдхи фронтин командовани болжэ немецүүд бүүхэдэ галзууудыг довтолгоо...

Украинскэ дүрбөдхи фронтин командовани болжэ немецүүд бүүхэдэ галзууудыг довтолгоо...

Советскэ правительствын мэдүүлгые халуунаар дэмжэнэбди

Рей Министруудай Советэй хэрэгсэл-цагварын хүдэмжэршад, инженер ба техникүүд бидэнэр, машинийн предриятинууды ба барилгын шашуудай ажайлзэбэрини азалуу-хүргээн бодхожо ба барилхайханда Москвада болоһон сугларалтад греческэ түсүүд, немецко-фашистка бундлагта эсэргүүцэһан хүнүүдые олоорын саазалга байлан туршаа Гре- правительствода Советскэ Пранин...

тоор алахаг арга методуудые дахин нэгэжэ гээшэ. Тэдэ хүнүүдэй хэдэн гансаан гэмшнэ юу гэхэдэ, тэдэнэр хэдаа өөһадынгөө Эхэ ороной эрхэ сүлөө ба бээ даанги байдагыг геронискаар хамгаална.

Гитлерэй Улэгдэлнүүдэй жэрхшээлэй муухай абуулануудга манай хүрэмэй гүтана. Грецидэ боложо байгаа мээрхо- фашистуудай терророй гайн галууу боложо байһаниие буруушаан эсэргүүцэвэдди.

Ухалдэ дайрагдахаа байгаа хэдэн мянган греческэ патриодуудыа азууршадтай шубата гарынь зайлуулаея!

рецидэхи фашистка алууршадай амьень мэдүүлхэ!

Эхэ залуушуудай антифашистка эсэргүүцэл олоһон эдир хүбүүдэдэй нэрбээ греческэ антифашистын оло-олоорын саазалга бай- Грецидэ абуулагджа байгаа гер- шаштын полтикийе эрид буруу-

дэлхэйн залуушуудай талааа зэбүүрхэ- лые гаргана. Греческэ демократуудга хүн бэшээр хандалга болжол уласхоорондын хуулинуудтай, Нэгдэмжэ Налауудай Ор- ганизациин принципүүдэй, хүндэ хайра- тайгаар хандаха ба прогресс тухай олг- гоомжтой огто таарнагуй.

Советскэ залуушууд буудгадан ба тайлагдажа алагдан греческэ патри- одуудай дурасхаалга толгойшуудаа тол- гоиложо, эрхэ сүлөө ба бээ даанги бид- дайлангаа түлөө тэмсэжэ байгаа греческэ эрдэчин намал нэгдэһан өан- ханаа мэдүүлнэ. Демократическа залуу- шуудай бүхэдэ хэдийн федерацияд нэгдэһан бумбэсэг дэлхэйн бүхы демократиче- скэ залуушуудтай нэгэн хамта, Грецидэ боложо байгаа саазалга ба буудгал- нуудые буруушаалан арайд зэбүүрхэлэй долгиндо өөһадынгөө голомсы хабсаруу- лнабди.

Греческэ демократууды оло олоорын саазалга ба хашадаг абадалые болуула харотгой гэжэ бааханабди. Грецидэхи фашистка алууршадай амьень мэдүүлхэ сэг тулажа эрээ! Греческэ арата эрхэ сүлөө!

Советскэ залуушуудай антифа- шистска комитет.

Шатарай уласхоорондын чемпионат

Тэсэ тэсэжэ шадхаа ондоомы шатаршад- тай байга гэжэ гэршэлбэ. Гурбадахи ба дүрбэдхи һууринууды СССР-эй гроемейстер Пауль Керес ба США-эй чемпион Самуил Ретевский галшад хубада. Тэдэнэр ховуулаа тус бүридэ 10,5 очконууды гбаа. США-эй чемпион Ретевский болжол угаа шадамар бэрхээр наадажа гараа. Тэрэ хадаа ондо бэрхэ шатаршан байнаа харуулаа. Һуулын һуурине дэлхэйн экс-чемпион голландскэ гроемейстер Макс Эйве эвээлэ. Тэрэ хадаа 4 очко абаһан байх юм. Һууль гурбан жэлэй туршада США- гай ба Великбританиин командануудтай уулзаһан бүхы уулзалганууд дээрэ советскэ шатаршадтай длаһан илалтанууд ба Москва-Прага гайһан матч болжол Советскэ Союз гэша дэлхэй дээрэ шатаршадтай тон хүсэтэй командатай байна гэжэ харуулаа. Мүнөө матч-турнирай дүүрбэдхи байханда шатарай талаар дэлхэй дээрхи индивидууалыа түрүүлэгч Советскэ Союзай талада байна гэжэ харуулаа. Майн 18-да Союзуудай Байшангай колдонно зал соо матч-турнир баяр өһолоһой оршон-байдалда хаагдаба. (ТАСС).

Манай республика соо номуудые тараа- лад эмхл-зургаанууд жэл эрхэ бүрн центраална хэблэлүүднээ политическэ, уранзоһолой, научна, хүдөө ажалхын ба бусад литературны улам бүри олоор аба- лад болонхой. Гадна манай Бурят-Монго- лой хэблэл жэлдэ үндэһэн ба мүн орол халэн дээрэ политическэ, уранхайха- най ба бусад литературны хэблэн гаргал- лые ехэлхэжэ байга.

НОМУУДЫЕ ОЛОНИИТЫН ДУНДА ТАРААХА

„Б. М. Унэн“ газетын ба ВЛКСМ-эй Сбксмой хэһэн реидын дүнүүд

Манай республика соо номуудые тараа- лад эмхл-зургаанууд жэл эрхэ бүрн центраална хэблэлүүднээ политическэ, уранзоһолой, научна, хүдөө ажалхын ба бусад литературны улам бүри олоор аба- лад болонхой. Гадна манай Бурят-Монго- лой хэблэл жэлдэ үндэһэн ба мүн орол халэн дээрэ политическэ, уранхайха- най ба бусад литературны хэблэн гаргал- лые ехэлхэжэ байга.

СЕКЦИОН ХООНОН ТҮСЭ

БОГИЗ-эй Бурят-Монголдохи отделе- нийн шатар Улан-Удэ горохто хоер, Калта горохто нага, хамта 3 магазин дэргэдэ дүрбэдхи чемпионат мүнөө хүртэр ном наймаалха нэгэшые киоск нэгдэһэй байһаар. БОГИЗ-эй Бурят-Монголдохи отделе- нийн шатар Улан-Удэ горохто хоер, Калта горохто нага, хамта 3 магазин дэргэдэ дүрбэдхи чемпионат мүнөө хүртэр ном наймаалха нэгэшые киоск нэгдэһэй байһаар.

НОМ ТАРААДАГХАЙ АРМАГУУД

Аймагууднаа эрхэ ном абаалха аба- дал Унхөрөөшө хоер байна. Баргажа- най, Курумжанай, Заиграй, Түнхэнэй ба бусад аймагууд улаан сэг соо номуудые абаалхагуй байһаар. Илагнаа, бурят- монгол халэн дээрэ гаргагдаһан номуудые тараалга һуулар табигданхай. Иволгын, Торин ба бусад аймагтоосоо бурят- монгол халэн дээрэ хэблэгдэһан номуудые абаалхага арасһан байх юм. Тийн гэр- зэһэн, Иволга, Яруунын, Хорин, Го- рин аймагууднаа үндэһэн халэн дээрэ хэблэгдэһан номууд манай өндэ дутамаг гэжэ бшадгэ байна. Бидэ өндэ Яруунын аймагтоосоо эрхэ экспедитор нүхэр А. Азатовтай уулзаад, «номуудые нүүдэ абаагүйбта» гэжэ асууладманай, «элитература абагые пран- лениннай түрүүлэгшэ нүхэр Зубарев өсгө хориһон байна» гэжэ хэлээ, «бурят хэ- лэн дээрэ хэблэгдэжэ гаргагдаһан уран зоһолой номуудые абагые эрид зорино» гэжэ угулуудан бшадһан саарна бидэндэ харуулаа. Иимэ жэштүүртай байдалай Увэгдэжэ байһомы, кульбазин хутэбэрилэгшэд Бурмонкоопозайчга президиум дээрэ энэ асуудалые табидагуй байх юм. Гадна, өөһадынгөө сэгэ уулгада хайша хэргээр ханджа байһомы, тэднэй олонитын дунда литературны тарааха ябадалай туй- лэй эхэ политическэ урха шаанартай хэргэ

БОЛОНО ГЭЖЭ ХАРИУСААН БАЙХА ЮМ. ЭНЭ ОТДЕЛЕНИН КОЛХОНО ДАЛГУУР ДЭЭРЭ НОМЫН КИОСК НЭЭЖ ГЭЖЭ ОРОНОР 2 ЖАЛ ҮНГЭРЛЭНИЙН ХАЙН МЭДЭЭЛЭИ. ТЭЭД, ЭНЭ ДАЛГУУР ДЭЭРЭ МҮНӨ ХҮРТЭРЭЭ ГЭРЭ КИОСК ШАДАГҮЙ БАЙХА ЮМ.

БОГИЗ-эй Бурят-Монголдохи отделе- ниин шатар Улан-Удэ горохто хоер, Калта горохто нага, хамта 3 магазин дэргэдэ дүрбэдхи чемпионат мүнөө хүртэр ном наймаалха нэгэшые киоск нэгдэһэй байһаар.

КИОСКНУУД ТУХАЙ

Горохтой ажалтад улчлануудар номой ибуул худалдаа-наймаа бли болгоһон хэвэр хүсээг байна. Тээд, иимэ наймаал «Союзпечати» Бурят-Монголдохи отде- левээр үшөө эмхидхэгдэһэй байх юм. Тус отделеенин киоскнүүд олоһондоо ямаршы хиналтайгуйгөөр ажалладаг байна. Юуб гэхэдэ, тэдэнэр өөһадынгөө дурал номойногий киоскнүүдые нэгэжэ, хажаа бай- даг заншалтай. Бидэнэр колхозло дэлгүүр дээрхи № 2, паровоз-бүтээлгын завод дээрхи № 5 номой киоскнүүдга хэдэн хэдэн эрхэдэмэй ходоодо хаалгатай байба. Тимэһэн «Союзпечати» Бурят- Монголдохи конторые эрхилэгшэ нүхэр Романов ном наймаалдаг киоскнүүдгайгаа хүдэмжэри хайжаруулжа гуримтай бол- гохо хэмжээнүүдые абаха бээ гэжэ һа- наһана. Политическэ, уранхайханай, научна, хүдөө ажалхын ба бусад номуудай урха ша- нар тухай нийтэ ойлгууламжын хүдэмжэ- ри арал зонхой дунда абуулха тон шуудаа байба. Энэ хүдэмжэри ном дэбгэр та- раалгаг эмхл-зургаанууд Унхөрөөр ноуу- чанай гуйлтые дүүргэжэ шадахагуй бай- нанди» гэжэ коммууналына байрын тайла- гайнгаа начальниг нүхэр Дашевээр хэм- жуулжа харууһан байх юм. Мүн Ва- бушкин горохдоо «байрагч дээрхэ номой магазин нэгэжэ шадахагуй» гэжэ нэгэ- дэсрөөн байба. Тээд, нүхэр Семенов гиниэ харууһомы абаад ханагаа амаршадг, аоринон зорилгоо бээлүүлхын тула эхи- хо газарта асуудал табидагуй байх юм. Харин нүхэр Семенов «адахын сэгта номой киоскнүүдые нэгэжэ янаг» гэжэ асуула, «киоск нэгэжэ гээшэ түсэблэгдэ- гүй байһан тулааа тон бэрхэтэй асуудал

нералнуудай ба солдадуудай сэдхэл дот- рор бадаран байба.

Салун-хадын түлөө тулсдаан болобо. Хара дайтай матрос байлдан гал соо- гуур илалтад зоригжуулан маншаар өрөөн түгнэ Салун-хадын оройдө бэл- лэн, намилзуулаа.

Немецүүд ба тэднэй аймхай аал, хэрэ- зэги сэмэнигүүд — турецкэ сэрэгтэйд нүүз гэрээшэе тэрэдын тоһило.

Манай Эхэ ороной туг Севастополь дээрэ хийлэн манша.

Верховно Главнокомандлагтын Став- ка харгалжа, «Дайсанин сохило удаа- дай Дурбэдхи сохилтоо Карельскэ пере- шейкэ дээрэ хэбдэй...» гэһан нүхэр Ста- линтай үгэ экран дээрхэе халһинаа луу- лана...

«Гурбадахи сохилто» гэжэ кинофильм болжол советскэ киномагнитографин төмөхөн зоһоол мүн болоно. Энэ фильм болжол дайнай дүй хүршэлые ба советскэ сэрэгэй техникын хүсэ шадалые хараада абажа, нүхэр Сталинээр зоһоолдоһон советскэ оперативна искусствын ба мэнвэрнэ тактикийн үнэ һайн байһание эли го- доор харууна. Сталинскэ хүргүүлгын полководцууд, маршалнууд ба генера- луудай образнууда стратегическа түсэ- бүүдые гүнзэгшээр ойлгодог, Сталингра- дай бүртэ гулдаануудай дүй хүршэлые хайлаар мэдэхгэ, Верховно Главнокоман- длагтын түсэбэ өөһадынгөө үүсээд ша- дабары гаргажа оперативнаар бээлүүдэ хүнүүд харуулагдаа. Фильм дотор советскэ хүнүүдэй һайн һайхан абари за- шалые бээжэ шэнгээһан советскэ сэрэг- шэдэй образнууд хайлаар харуулагдаһан байба.

Карельскэ операциин үшөө бээлүүлэгчэ- жэ эхилээ байхада Верховно Главком- командлагша нүхэр Сталин СССР-эй га- зартайлалангай Министртертын хүдэмжэ- рилгээтэ, хүдөө ажалхын мэргэжэлтэ- дые сугалуужа, Крымгэ хабарай тарилга хэжэ хэрэгтэ хэрээрэ бээлхэжэ бай- һынь асуул, тодорхой заабаришуудые үгэнэ. Энээн дээрхэе Сталинскэ утгуу- лан мэдэгдэ ба хараалдаг, гүн сэгсэн ухаан эли тодор харадаа.

Сталинскэ шангай лауреат РСФСР-эй ардай артист А. Дикий болжол нүхэр Сталинтай роллне шадамараар, Унхээр Унхэмөөр наадана. Тэршанин артист- нууд Н. Боголюбов, Ю. Шукский, В. Стапичин, М. Романов, В. Головин гэг- шэд нүхэр Сталинтай ойрын соратник, Маршал Врошоловой, Сталинскэ гене- ралууд Василевский, Толбукин, Антонов ба Малиновскийн ролһнуудые хайлаар наадажа харуулаа.

Тус картине хаража һуухада, агуу- скэ полководец, бүхы түрүү хүнээрэгэ- нэй бапта, нүхэр Сталинтай хүтэбэри нүхэр Советскэ Арминн салото баатар сэрэгүүдэй бээлүүлгын гайтамшагта илгэ- тэүүд ханаган сэдхэл дотор барагда- тагуй абагад бай Улсэтэй. Энэ хада уха гүгэ, урчн хайхан — гайтамшагта кар- тина мүн да!

Г. Данзанов, Р. Бимбаев.

ПАЛЕСТИНАДЭ АРАБСКА АРМИНУУДАЙ СҮМЭРЭН ОРОЛГО

БЕРУТ, майн 16. (ТАСС). «Арабска арминууд майн 14-эй хүн Палестины газар дээр сумаран орохо, дай байдалтай аюултануудыг өдөөх» гэсэн мэдээлэлүүд бүх газартай хууданууд дээр туслахыг гүйцэтгэж байна.

Сирийск парламентын заседани

БЕРУТ, майн 15. (ТАСС). Сирийск парламентын заседани дээр премьер-министр Мардам-бей гэштэ палестинска хилие арабска арминуудай дамба ороной тухай сонсохэ.

Кашмиртахи байдал

ДЕЛ, майн 16. (ТАСС). Индийскэ правительство толилогтонон комиссиесэ соогоо Кашмирта сэрэгэй аюултануудай нилээх шалгалтанай тухай мэдээсэ. Майн 11-д индийскэ сэрэгүүд 4 мянган хүтэй интервенциудэй бүтэе бүтэе тараага гэжэ коммунисте соо хэлэгтэнэ.

Индонезидэхи байдал

ГААГА, майн 16. (ТАСС). Майн 12-ой үглөөгүүр голландска сэрэгүүд Тасикмалай гэжэ севторые (Ява олноной дунда хубинь) индонезийскэ сэрэгүүдэ сүдөөжэ талаар үргэн операцинуудыг эхилээ гэжэ «Де фолькскурнт» газетин корреспондент Джаккартаба (Батава) мэдээсэ. Аюулгүйн Советэй заабаринуудай өһөөр, сэрэгэй аюултануудыг болоулха тухай захиралтын недондо жэлдэ толилогтонойн бүтээгэ Тасикмалай ба тэрэ секторыг байгаа районно центриудай голландинишидээр зээмдэгдэшэний мэдээжэ.

Грисуолд гэштэ США ошохоор мордобо

АФНИ, майн 16. (ТАСС). Грецид түбалайма Уэууын американска миссион ачаанын Грисуолд гэштэ Вашингтон ошохоор мордобо.

Детройтедо Уоллесэй хэлээн үгэ

НЬЮ-ЙОРК, майн 16. (ТАСС). Хэлэлдэ мэдээсээр президентэ хэлдэнгэ даар гурбадах партизан хэбжүүлэгчид Гейри Уоллес гэштэ 13 мянган хүнэй байгаа митинг дээр Детройтедо үгэ хэлээ. Советско-американска харилсаануудтай холбоотой асуудалуудыг зүбшэн хэлсэхэ тухай Советска Союзай зүбшөөлнэ дэмжэгүйн тусам американска официална инуруудыг Уоллес болбол дахин эмэлгэдэ, тэдөөр хада «бэ найрамдалын хүлээжэ байхан хүйтэн дайны болхины хүлээжэ байхан арауудай найдла руу сэг хүйтэн үгэ шухдан ште болобо» гэжэ хэлээ.

Ливанда онсо байдал сонсохобо

БЕРУТ, майн 15. (ТАСС). Майн 14-өө ахлон Ливанай бүхэ территория дээр онсо байдалыг тогтоох тухай ливанска республикын президентын декрет Бейрутэдэ үсэгдээр сонсохобо.

Египедэй оборонын министрствын коммюнике

КАИР, майн 15. (ТАСС). Египедэй оборонын министрствын түрүүшүн хөөр коммюнике «Синфаир» гэжэ египетскэ сэрэгэй самолетууд мүнөөдэр Тель-Авив ба Яффеу хөөр дахин бомбодожо, «тэндэ ехэ хандарлануудыг хэб» гэжэ.

Палестинэдэхи сэрэгэй абуулганууд

НЬЮ-ЙОРК, майн 16. (ТАСС). Тель-Авиваа хэлдэнгэ мэдээсэний өһөөр, египетскэ, трансжорданска, сирийскэ ба ливанска арминууд Израил гэжэ еврейскэ гүрэндэ сүмэрэн оробо. Эндхи сагар б час багта үсэгдээр 4 самолетууд Тель-Авив ба Саронийн агаарын байна. «Хананай» (еврейскэ арми) командовани болбол тэдэ самолетууд хөөр долгоох хээ гэжэ мэдээсэбэ.

ЕВРЕЙСКЭ ГҮРЭНЭЙ ПРАВИТЕЛЬСТВЫН СОСТАВ

ЛОНДОН, майн 15. (ТАСС). Майн 14-дэ советскодон еврейскэ гүрэнэй правительствын состав тухай мэдээсэлые Рейтер агентствын корреспондент Тельавиаа дамжуула. Давид Бен Гурин гэштэ Паралинн еврейскэ шэнэ гүрэнэй премьер-министрын болобо. Бен Гурин болбол мүн оборонын министрн тусалые абылаба.

Ливанда онсо байдал сонсохобо

БЕРУТ, майн 15. (ТАСС). Майн 14-өө ахлон Ливанай бүхэ территория дээр онсо байдалыг тогтоох тухай ливанска республикын президентын декрет Бейрутэдэ үсэгдээр сонсохобо.

Шэнэ еврейскэ гүрэнэй сонсохогонойтэй дашарамдан хэгдэн официална американска мэдүүлгэ

ВАШИНГТОН, майн 15. (ТАСС). Шэнэ еврейскэ гүрэнэй сонсохогонойн бүтээгэ тэрэ дары, сагаан орон (США-гай президентын резиденци) болбол президент Трумен хада сэг зуурин правительствын Паралинн бодото засагын гэжэ мэдэрба гэсэн мэдүүлгэ гаргаба. Сагаан ордоной мэдүүлгэ соо нигээд хэлэгдэнэ:

Грещидэ американскэ корреспондентые алаба

ЛОНДОН, майн 16. (ТАСС). Колумби гэжэ американска радио-дамжуулгын компанийн корреспондент Джордж Палгагшэ Салоник шадар унахай өрбэ дээр адуулдог байншаа олобо гэжэ хэлэгдэн мэдээсэлые Рейтер агентствэ Афнишаа дамжуула. Полк гэштэ гар хүлөөрө хүлдэгдэ уна руу шээгдэн байгаа гэжэ Рейтер агентствын ондоо нэгэн мэдээсэ соонь хэлэгдэнэ.

Турцида американска буу зэбсэг үгтэнэ

ЛОНДОН, майн 16. (ТАСС). Рейтер агентствын Стамбулаа дамжуулганай өһөөр, 12 мянган топто уна шахадар «Сибоней» гэжэ американска авионесс Эшилкейдэ (Стамбул шадар) бархгаз мүнөөдэр хаяба.

Гадаадын хронико

«Банко сентраль де Мадридай» президент Эдуард Вильялонг гашээр тогтоолодон Фидел банкнирүүд Нью-Йоркдо Испаниа эрбэ. Вильялонг болбол Хэлбөөто Штадудуудаа хлонон, түмэр харгын түхээрэлгэнүүд болон бусад материалнуудыг импортдэ гаргахын тула эзэлн кредит абуухалые туйлаха наанагай байна.

Хур харбаан тухай Ж. Тумунов статьяе зүбшэн хэлсэнэбди

Манай Хажынган аймагта хур харбаанай спорт түлээ Увэе мартгадага, найнаар харбааг хүнүүд тон Увэехан болошхой. Мүнөө энэ спортые Ургэөөр дэлгэрүүлхын тулаа адиршүүдье, эхөөр ба эрөөлүүдье хур харбаалда эрбэлхтэйгээр хабадуулха шулаха.

Хур харбалгын тогтомог гурим зохохо комисси байгуулаг даба

Манай «Бурят-Монголой Унэн» газетн хуудан дээр «Хур харбаан тухай» гэжэ Ж. Тумуновай статья толилогтонон, тэрэний зүбшэн хэлсэлгэ болодон байла. Ж. Тумунов тэрэ статья соогоо «Хур харбалгын» спортые бүгэдэнштын ба тогтомог гуримтай болгохо тухай асуудал табибан байгаа.

Хронико

БМАССР-эй Верховно Советэй Президиум болбол хүдэмээрэ хангажа шадагдугуйн түлөө Бурят-Монголой АССР-эй сүүлсэбэ.

Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ Бурят-Монголой Гүрэнэй Педагогическа ба багшанарай институту

17-ноо 35 хүртэр наһатай, хүсэд дунда хүргүүлнэй гү. али мээр дунда хүргүүлнэй дүүргэлн тухай аттестат асхан, СССР-эй эрдэмтунууд институтта абаха байна.

ВРАЧЫН ЗҮБШЭЛ ДИЗЕНТЕРИ ҮБШЭНТЭЙ ТЭМСЭЛ

Дулаан боложо эхилхэтэй дашаримдуула, илангаа зунай сэгтэ дэлгэрэг үбшэнтэй тэмсэл хээ тухай нагуулхые хүсэнэб. Энэ үбшэн хаяда дизентери (гэдэхэ доторой үбшэн) болоно.